

Státní okresní archiv Klatovy

Místní školní rada Hory Matky Boží

1875–1949

Inventář

EL NAD č.: 1433

AP č.: 619

Eva Ulrichová

Klatovy 2016

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	4
III. Archivní charakteristika archivního fondu	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	5
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	5
Seznam použitých pramenů a literatury	6
Příloha: Seznam použitých zkratk	7
Inventární seznam	8

Úvod

I. Vývoj původce archiválií

Místní školní rady se zřizovaly na základě § 10 písm. c) zákona č. 48/1868 ř. z., kterýmžto se vydávají pravidla o postavení školy k církvi. Dohlížely na dodržování školských zákonů a nařízení vyšších školských úřadů, na školní docházku a na chování žáků. Dále se staraly o finanční i věcné potřeby školy včetně školních budov i pozemků. Členové místní školní rady se volili ze zástupců školy, obce a náboženských společností. Volební období trvalo tři roky.

Místní školní rada v obci Hory Matky Boží vznikla v roce 1868 a patřila do obvodu c. k. okresní školní radu v Sušici, z nejstaršího období však nejsou o její činnosti zprávy. V té době byla Obecná škola v Horách Matky Boží, která vznikla již v roce 1759, dvoutřídní a byly k ní přiškoleny obce Hory Matky Boží, Drouhavec, Maršovice, Mokrosuky, Lešišov a Ujčín. Školní budova byla z roku 1865. Od 1. ledna 1884 byla otevřena třetí třída. Školu navštěvovalo 286 žáků. C. k. okresní školní rada dne 25. října 1899 schválila otevření čtvrté třídy a její prozatímní umístění v pronajaté místnosti v domě čp. 26. Veškerá tato rozhodnutí podala c. k. okresní školní rada ke schválení c. k. zemské školní radě, která výnosem ze dne 10. listopadu 1900 povolila čtvrtou třídu otevřít. V té době však již místnost v domě čp. 26 nebyla volná, proto místní školní rada po dohodě s c. k. okresní školní radou zřídila od 25. dubna 1901 prozatímní školní místnost z jednoho pokoje v bytě řídícího učitele.

Po vzniku Československé republiky v roce 1918 došlo k rozpuštění místních školních rad k 31. 12. 1920 vládním nařízením č. 605/1920 Sb., o místních radách školních a o místních výborech školních (pro školy menšinové). Nové místní školní rady a místní školní výbory (pro menšinové školy) byly voleny k 1. 1. 1921. Funkční období bylo čtyřleté, náplň činnosti zůstala stejná. Přímý dozor nad činností rady vykonávali okresní a zemští školní inspektoři. Podle tohoto nařízení došlo v únoru 1921 v obci Hory Matky Boží ke zvolení nové místní školní rady.

V období okupace bylo vládním nařízením č. 115/1941 Sb., o složení místních (újezdních) školních rad, ustanoveno, že členy místní školní rady jmenoval přednosta okresního úřadu. Dne 15. srpna 1941 na schůzi Místní školní rady v Horách Matky Boží nově jmenovaní členové složili slib rukou dáním zmocněnci Okresního úřadu v Sušici a podepsali o tom předložené tiskopisy.

K další změně došlo v roce 1943, kdy se nařízením ministra školství č. 302/1943 Sb., o místní školské správě, zrušily místní školní rady. Jejich pravomoc přešla na starostu obce v sídle

školní rady, ze zvláštních důvodů mohl být jmenován jiný člen obecní rady nebo v případě potřeby i jiná osoba (pověřený představený školní obce).

K obnovení školních rad v roce 1945 došlo na základě výnosu MŠO č. 96/1945 (pokyny o úřadování školních úřadů (orgánů) místní, okresní a zemské správy). Jejich činnost se řídila vládním nařízením z roku 1920. Nově zvolená Místní školní rada v Horách Matky Boží složila dne 15. dubna 1946 slib do rukou okresního školního inspektora. Dne 15. května 1946 sestavila a schválila místní školní rada rozpočet na rok 1946.

Činnost místních školních rad ukončil zákon č. 279/1949 Sb., o finančním hospodaření národních výborů, podle kterého byly od 1. ledna 1950 zrušeny školní obce. Jejich práva a závazky přešly na stát a finanční prostředky se staly součástí rozpočtu místního národního výboru v obci sídla školy.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dochované archiválie se pravděpodobně po celou dobu existence místní školní rady nacházely v budově školy. Do archivu byly předány dne 6. 3. 1958 - přír. č. 82/58 Národní školou Hory Matky Boží. Archivní fond Místní školní rada Hory Matky Boží, EL NAD 1433, byl založen v roce 1998. Do té doby byly jeho archiválie součástí fondu Základní devítiletá škola Hory Matky Boží, EL NAD 1297.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Časový rozsah fondu je 1875–1949. Jazykem archiválií je čeština. Fyzický stav archiválií je špatný, knihy inv. č. 1 a 5 a podací protokol inv. č. 6 mají rozpadlé vazby i uvolněné listy.

Fond obsahuje 5 úředních knih z let 1875–1949, 1 podací protokol z let 1881–1912 a 1 karton spisů z let 1936–1943.

Při pořádání fondu nebyla provedena žádná vnitřní skartace.

Pořádání a inventarizace fondu proběhly podle vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále podle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni

pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 a jeho dodatku čj. SOAP/006-1300/2014, Základních pravidel pro zpracování archiválií čj. MV-46913/AS-1/AS-2013 a Metodického pokynu Archivní správy MV v Praze čj. AS/1-2-2020/99.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond obsahuje knihy zápisů ze schůzí z let 1875–1949, ve kterých je uvedeno složení místní školní rady a popis její činnosti v daných volebních obdobích. Dále se dochovaly účetní knihy z let 1901–1949, z nichž je možné čerpat údaje o finančních nákladech na činnost školy i školního platu žáků. Fond také obsahuje podací protokol z let 1881–1912 a rozpočty místní školní obce z let 1936–1943.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond zinventarizovala v roce 2015 a archivní pomůckou opatřila v roce 2016 ve Státním okresním archivu Klatovy Eva Ulrichová.

V Klatovech 8. 6. 2016

Eva Ulrichová

Seznam použitých pramenů a literatury

SOKA Klatovy. *Základní devítiletá škola Hory Matky Boží*. EL NAD 1297. Inv. č. 1–6.

SOKA Klatovy. *Archiv města Hory Matky Boží*. EL NAD 769. Inv. č. 17, 18.

Říšský zákoník (Reichsgesetzblatt). Vídeň: c. k. dvorní a státní tiskárna, 1868.

Sbírka zákonů a nařízení státu československého. Praha: Státní tiskárna, 1920.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1941.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1943.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé. Praha: Státní tiskárna, 1949.

Věstník ministerstva školství a osvěty. Praha: Státní nakladatelství, 1945.

JANÁK Jan, HLEDÍKOVÁ Zdeňka, DOBEŠ Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005. ISBN 80-7106-709-1

TOPINKA, Jiří a kol. Příspěvek k pořádání školských fondů, *Archivní časopis*, 2008, roč. 58, č. 2.

Příloha: Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
AS	archivní správa
bm	běžný metr
c. k.	císařský-královský
čj.	číslo jednací
čp.	číslo popisné
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
evid. jedn.	evidenční jednotka
inv. č.	inventární číslo
kar	kartony
MŠO	Ministerstvo školství a osvěty
MŠR	místní školní rada
MV	Ministerstvo vnitra
ppr	podací protokoly
přír. č.	přírůstkové číslo
ř. z.	říšský zákoník
Sb.	sbírka zákonů
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOkA	státní okresní archiv
ukn	úřední knihy

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
I. Úřední knihy			
1	Zápisy ze schůzí	1875–1888	ukn 1
2	Zápisy ze schůzí	1904–1949	ukn 2
3	Pokladní deník	1929–1940	ukn 3
4	Pokladní deník	1941–1949	ukn 4
5	Soupis školního platu	1901–1922	ukn 5
II. Registraturní pomůcky			
6	Podací protokol	1881–1912	ppr 1
III. Spisy			
7	Rozpočty místní školní obce	1936–1943	kar 1

Název archivní pomůcky: Místní školní rada Hory Matky Boží

Značka archivního fondu: MŠR Hory Matky Boží

Časové rozmezí: 1875–1949

Počet evidenčních jednotek: 7 (5 úředních knih, 1 podací protokol, 1 karton)

Počet inventárních jednotek: 7

Rozsah v bm: 0,15

Stav ke dni: 8. 6. 2016

Zpracovatel archivního fondu: Eva Ulrichová

Zpracovatel archivní pomůcky: Eva Ulrichová

Počet stran: 10

Počet exemplářů: 4

Schválil: Mgr. Pavel Havlovič
dne 8. 6. 2016-čj. SOAP/040-0643/2016